

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 15NcP/1/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4123238129
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Balegová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4123238129.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Martiny Balegovej a členov senátu JUDr. Pavla Lukáča a JUDr. Vlasty Ondrejkovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. D. E., t. č. bytom ako matka, dieťa rodičov – matka: F. B. B. D., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom G. H. XX/XX, XXX XX I. – F., t. č. chránené bývanie v obvode Okresného súdu Nitra, zastúpená: AK Zuzana Gáliková, s. r. o., so sídlom Farská 1311/33, 949 01 Nitra, IČO: 55 534 619 a otec: J. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom G. H. XX/XX, XXX XX I. – F., o nariadenie neodkladného opatrenia, o nesúhlase Okresného súdu Levice s postúpením veci vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 54P/65/2023, takto

rozhodol:

I. Nesúhlas Okresného súdu Levice s postúpením veci vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 54P/65/2023 nie je dôvodný.

II. Na prejednanie a rozhodnutie veci je príslušný Okresný súd Levice.

odôvodnenie:

1. Matka maloletej A. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. D. E., t. č. bytom ako matka, sa návrhom doručeným Okresnému súdu Nitra dňa 24. 08. 2023 domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd zveril maloletú A. B., nar. XX. XX. XXXX do osobnej starostlivosti matke a otcovi by uložil povinnosť prispievať na jej výživu sumou 700 eur mesačne vopred, vždy do 15-teho dňa mesiaca k rukám matky, a to až do rozhodnutia vo veci rozvodu a úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode.

2. Okresný súd Nitra prípisom zo dňa 28. 08. 2023 postúpil vec Okresnému súdu Levice podľa § 6 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) s poukazom na § 112 ods. 1 CMP ako súdu miestne príslušnému. Postúpenie veci odôvodnil tým, že miestna príslušnosť Okresného súdu Levice je daná tým, že v jeho obvode má maloletá v čase začatia konania trvalé bydlisko. Z návrhu matky síce vyplýva, že v súčasnosti má matka s maloletou poskytnuté chránené bývanie v obvode Okresného súdu Nitra, táto skutočnosť však nezakladá miestnu príslušnosť Okresného súdu Nitra, pretože ide len o dočasné bývanie a maloletá má naposledy trvalé bydlisko určené dohodou rodičov v I., čo je v obvode Okresného súdu Levice.

3. Okresný súd Levice s postúpením veci vedenej na tomto súde pod sp. zn. 6P/144/2023 nesúhlasil a v súlade s ustanovením § 6 ods. 2 CMP predložil spis Krajskému súdu v Trnave ako nadriadenému súdu za účelom rozhodnutia o nesúhlase s postúpením veci.

V dôvodoch svojho nesúhlasu poukázal na to, že v prípade začatia prvého konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa miestna príslušnosť súdu odvodzuje od miesta, kde má dieťa aktuálne svoje bydlisko, avšak za podmienky, že toto bydlisko bolo určené zákonným spôsobom. V tejto súvislosti citoval z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. 4Cdo 40/2014, v ktorom sa uvádza, že bydliskom sa rozumie miesto, kde sa osoba skutočne zdržuje, aj keď je prihlásená na trvalý pobyt v obvode iného

súdu a pojmy bydlisko a trvalý pobyt nie je možné stotožňovať (registrovaný právny stav), pretože fyzická osoba sa na mieste trvalého pobytu nemusí reálne zdržiavať. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podaného matkou maloletého dieťaťa vyplýva, že maloletá A. spolu so svojimi rodičmi mala posledné spoločné bydlisko na adrese K. L. X J. C. D. E., kde sa zdržiavala až do času, kedy s ňou matka opustila spoločnú domácnosť a bolo im poskytnuté chránené bývanie v obvode Okresného súdu Nitra, kde sa zdržiavajú aj v súčasnosti. Z vykonanej lustrácie v súdnom registri vyplýva, že na Okresnom súde Levice vo veci starostlivosti o maloleté dieťa neprebehlo žiadne konanie a doposiaľ o maloletom dieťati nebolo rozhodované. Skutočnosť, že aktuálne bydlisko maloletého dieťaťa je v obvode Okresného súdu Nitra, je v danom štádiu konania irelevantná. V zmysle zákonných ustanovení Civilného mimosporového poriadku je dohoda rodičov ohľadne bydliska dieťaťa právny úkon, ktorý sa v praxi zväčša realizuje konkludentne. Takáto dohoda potom zakladá miesto bydliska dieťaťa a zároveň (keďže ide o zákonné určenie miesta bydliska dieťaťa), zakladá aj miestnu príslušnosť súdu pre konanie vo veciach starostlivosti o maloletých. Ak sa jeden rodič svojvoľne odsťahuje aj s dieťaťom do obvodu iného súdu, neznamená to, že sa zmenili kritériá pre posudzovanie miestnej príslušnosti. Na konanie vo veciach starostlivosti o maloletých je vždy príslušný ten súd, v obvode ktorého mal maloletý posledné bydlisko určené zákonným spôsobom.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Okresný súd Levice dospel k záveru, že posledné spoločné bydlisko maloletého dieťaťa určené zákonným spôsobom bolo spolu s jeho rodičmi na adrese K. L. X J. C. D. E., a preto je na konanie v predmetnej veci miestne príslušný Okresný súd Žiar nad Hronom.

4. Prípisom zo dňa 13. 09. 2023, doručeným Okresnému súde Levice dňa 02. 10. 2023, Krajský súd v Trnave postúpil vec Krajskému súde v Nitre ako súdu nadriadenému s poukazom na ustanovenia § 6 ods. 2, § 3 ods. 5 písm. b/ CMP, § 3 ods. 2, § 2 ods. 2 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov SR. Mal za to, že určenie nadriadeného súdu sa spravuje organizačnými vzťahmi vo vnútri sústavy súdov, nie vzťahmi inštančnými. Určenie príslušnosti nadriadeného súdu Civilný sporový poriadok *expressis verbis* neupravuje, a preto je potrebné postupovať v zmysle čl. 4 ods. 1 Civilného sporového poriadku. V tejto súvislosti poukázal aj na ustálenú prax vyšších súdnych autorít pri posudzovaní určenia nadriadeného súdu, a to uznesenie Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. 1Ndob/1/2022 z 08. 02. 2022 a sp. zn. 5Ndob/5/2023 zo 16. 08. 2023, ako aj rozhodnutie Ústavného súdu SR pod sp. zn. III. ÚS 824/2016 z 29. 11. 2016 a sp. zn. III. ÚS 46/2012 z 23. 08. 2012. Krajskému súde v Nitre ako nadriadenému súdu bola vec predložená Okresným súdom Levice na rozhodnutie o nesúhlase s postúpením veci dňa 05. 10. 2023.

5. Podľa § 3 ods. 1 CMP, na konanie je miestne príslušný súd, o ktorom to ustanoví tento zákon.

6. Podľa § 5 CMP, súd aj bez námietky skúma príslušnosť počas celého konania.

7. Podľa § 6 ods. 1 CMP, ak súd zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi vec príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom účastníkov.

8. Podľa § 6 ods. 2 CMP, ak súd, ktorému bola vec postúpená, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

9. Podľa § 3 ods. 4 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (v znení zákonov č. 428/2004 Z. z. a č. 757/2004 Z. z.), sídlom Krajského súdu v Nitre je mesto Nitra; jeho obvod tvoria obvody a) Okresného súdu Komárno, b) Okresného súdu Levice, c) Okresného súdu Nitra, d) Okresného súdu Nové Zámky.

10. Podľa § 112 ods. 1 CMP, na konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má maloletý v čase začatia konania bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom.

11. Základnou procesnoprávnou zásadou založenia vecnej a miestnej príslušnosti súdu je zásada *perpetuatio fori*, ktorá spočíva v trvaní príslušnosti raz určenej až do skončenia konania. V konaniach, predmetom ktorých je starostlivosť súdu o maloletých (§ 111 CMP), vyplýva z § 36 ods. 2 CSP v spojení

s § 2 ods. 1 CMP. Miestna príslušnosť vymedzuje, ktorý zo súdov toho istého druhu je povolaný v danom prípade konať a rozhodnúť. Miestna príslušnosť vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa riadi právnou úpravou uvedenou v § 112 a § 113 CMP. Ustanovenie § 112 ods. 1 CMP upravuje výlučnú miestnu príslušnosť a vychádza z predpokladu, že ochranu záujmov maloletého dieťaťa najlepšie a najefektívnejšie zabezpečí súd, ktorý sa nachádza v blízkosti maloletého dieťaťa, teda súd, v obvode ktorého má bydlisko. Bydliskom maloletého dieťaťa je miesto, na ktorom sa dieťa zdržuje z vôle svojich rodičov alebo na základe iných zákonných skutočností. V každom jednotlivom prípade však musí byť splnený úmysel zdržiavať sa na tomto mieste trvale. Prechodný pobyt v akomkoľvek zariadení a z akýchkoľvek dôvodov bez ohľadu na dĺžku jeho trvania, nezakladá zmenu bydliska maloletého dieťaťa, ktorá je základným predpokladom pre postup súdu podľa § 112 ods. 2 CMP.

12. Z obsahu spisu Krajský súd v Nitre zistil, že predmetom konania je nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd zveril maloletú A. B., nar. XX. XX. XXXX do osobnej starostlivosti matke a otcovi by uložil povinnosť prispievať na jej výživu sumou 700 eur mesačne vopred, vždy do 15-teho dňa mesiaca k rukám matky, a to až do rozhodnutia vo veci rozvodu a úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode. Okresný súd Nitra, ktorému vec ako prvému súdu napadla, rovnako ako Okresný súd Levice, ktorému bola vec postúpená na ďalšie konanie, dospeli k zhodnému záveru, že miestna príslušnosť sa v tejto veci spravuje ustanovením § 112 ods. 1 CMP, s čím sa nadriadený súd plne stotožnil.

13. Okresný súd Levice nesúhlasil s postúpením veci z dôvodu, že posledné spoločné bydlisko maloletého dieťaťa určené zákonným spôsobom bolo spolu s jeho rodičmi na adrese K. L. X J. C. D. E., a preto je na konanie v predmetnej veci miestne príslušný Okresný súd Žiar nad Hronom. Vychádzal pritom z lustrácie vykonanej v Registri obyvateľov SR, podľa ktorej má maloletá A. B., nar. XX. XX. XXXX, evidovaný trvalý pobyt v C. D. E.. Podľa citovaného ustanovenia § 112 ods. 1 CMP je na konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých miestne príslušný súd, v ktorého obvode má maloletý v čase začatia konania bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom. Rozhodujúcim kritériom pre založenie miestnej príslušnosti je v zmysle uvedeného jednoznačne bydlisko, ktorým sa rozumie miesto s úmyslom trvale sa tam zdržiavať a nie miesto nahláseného trvalého alebo prechodného pobytu. Z obsahu podaného návrhu nepochybne vyplýva, že matka maloletej, rovnako ako jej otec, majú trvalý pobyt na adrese G. H. XX/XX, XXX XX I. – F., a preto možno dôvodne predpokladať, že na tejto adrese bývala s nimi aj ich maloletá dcéra A. B., nar. XX. XX. XXXX. Žiadna z listín založených v súdnom spise a ani tvrdenia matky maloletej uvedené v podanom návrhu inému záveru nenasvedčujú. V kontexte posudzovanej veci je preto úradná evidencia trvalého pobytu maloletej na adrese C. D. E. irelevantná. Skutočnosť, že matka dieťaťa spolu so svojou dcérou opustila spoločné bydlisko a v súčasnosti jej bolo dočasne poskytnuté chránené bývanie v obvode Okresného súdu Nitra, nič nemení na tom, že posledným bydliskom maloletého dieťaťa, na ktorom sa z vôle svojich rodičov trvale zdržiavalo, bola G. H. XX/XX, XXX XX I. – F., teda v obvode Okresného súdu Levice.

14. V intenciách vyššie uvedených skutočností Krajský súd v Nitre ako nadriadený súd Okresnému súdu Nitra a Okresnému súdu Levice dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Levice s postúpením veci vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 54P/65/2023 nie je dôvodný a na prejednanie a rozhodnutie veci je príslušný Okresný súd Levice.

15. Toto rozhodnutie bolo prijaté v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.